

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ОК 3.1
Навчальна дисципліна –
Архітектурно-дизайнерське проектування 1

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	7 кредити ECTS (210 академічних годин)	
Види аудиторних занять	практичні заняття,	
Індивідуальні та (або) групові завдання	графічна робота,	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Тюрікова Олена Миколаївна, к. пед. наук, доц. каф. Дизайну архітектурного середовища, tulenanik@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти опановують особливості та методику архітектурно-дизайнерського проектування різних типів архітектурного середовища, композиційне формування об'єктів та систем архітектурного середовища. Набувають знань та досвіду у царині; сценарного моделювання середовищ них процесів; комплексного обладнання об'єктів та систем архітектурного середовища, дизайну інтер'єру, ландшафтного дизайну, спеціального дизайн-середовищних утворень та ін..

Передумовами для вивчення дисципліни

є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: дизайн архітектурного середовища; архітектурне та архітектурно-дизайнерське проектування; об'ємно - просторова композиція; дизайн інтер'єру; ландшафтний дизайн та дизайн обладнання середовищ них систем та ін..

Програмні результати навчання:

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові

здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

PH02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

PH03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

PH04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енерго-ефективності.

PH05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування.

PH06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

PH07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

PH08. Організовувати роботу над комплексними архітектурно-містобудівними проектами, співпрацю з замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проектів; зрозуміло доносити власні висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

PH09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-місто-будівних рішень.

PH10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

PH11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.

PH12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проектів.

PH13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні.

PH14. Здійснювати авторський нагляд за реалізацією проектів у сфері архітектури та місто-будування.

PH15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

PH16. Здійснювати формування архітектурно-дизайнерського середовища житлових,

громадських, промислових, ландшафтних комплексів та інших середовищних об'єктів міста.

РН17. Приймати ефективні рішення у сфері дизайну інтер'єрного середовища та його складових (адаптація інтер'єрів до запитів користувачів; «гіперінтер'єри» - наскрізні середовищні системи; просторові конструкції і матеріали в дизайні інтер'єрів; стилістичний характер інтер'єрних просторів; тощо).

РН18. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення реновації і ревіталізації архітектурно-дизайнерського середовища колишніх промислових комплексів та реновації існуючих архітектурно-ландшафтних ансамблів.

РН19. Застосовувати синтез художньої та інженерної творчості в дизайні середовища: пластичні характеристики середовищних об'єктів; просторові конструкції середовищних комплексів (місто й інтер'єр); колористика в масштабі міста, середовищних комплексів і суспільних інтер'єрів; світлодизайн міського середовища та громадських інтер'єрів.

РН20. Знати і застосовувати методологію навчального архітектурно-дизайнерського проектування: типологію середовищних структур; передпроектний і проектний аналіз; вплив сучасної дизайнерської культури на формування середовища; технологічна обумовленість архітектурного середовища; контекст як необхідний фактор проектного рішення; архітектурно-дизайнерські просторові конструкції середовищних комплексів; динаміку середовищних дизайнерських систем; розробку концепції архітектурно-дизайнерського проектного рішення; стадійність архітектурно-дизайнерського проектування.

РН21. Організувати роботу над комплексними архітектурно-дизайнерськими проектами «Неархітектурних» міських систем як значимих об'єктів міського середовища (транспортні вузли, розв'язки, колишні залізні дороги і трамвайні колії, надземний транспорт, естакади, гаражі; підземні переходи, метро; пустирі, площі, дворові простори).

РН22. Приймати ефективні рішення з навігації в архітектурно-дизайнерському середовищі (обумовленість навігаційних систем міського середовища; дизайн навігаційних засобів; особливості навігаційних систем для людей з обмеженими фізичними можливостями).

Диференційовані результати навчання:

знати:

типологічну структуру архітектурного середовища;

предметну область;

- структурні компоненти та особливості композиційного формування архітектурного середовища;

значення обладнання та різних засобів дизайну в архітектурному середовищі;

особливості художньо-дизайнерської композиції та колористики;

архітектурно-містобудівні нормативи щодо забудови кварталів, проектування багатоповерхових житлових будинків, промислових об'єктів та будівель суспільного призначення.

вміти:

здійснювати по факторний аналіз існуючої середовищної ситуації;

використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

зберігати навколишнє середовища;

діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

- складати схеми аналізу архітектурного середовища;
- проектувати генеральний план;
- створювати дизайн обладнання середовищних систем;
- проектувати багатоповерховий житловий будинок на соціокультурному, матеріально - технічному, об'ємно-просторовому, планувальному, конструктивному, функціональному, архітектурно-художньому рівнях;
- створювати набір спеціалізованих креслень з дизайну інтер'єрів та ландшафту;
- проектувати обладнання в різних варіантах трансформації (з урахуванням ергономічних та сценарних особливостей процесу)
- в залежності від спеціалізації проектувати: спеціалізовані креслення та зображення з ландшафтного дизайну, з дизайну інтер'єру.

володіти:

варіантами візуально - змістовних тем;

професійною діяльністю;

застосуванням засобів формування середовищних вражень;

сценографічною інтерпретацією архітектурного середовища;

комплексом професійних завдань з формування образу середовища.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин	
		Практичні заняття	Самостійна робота
ЧАСТИНА I			
Архітектурно-дизайнерське проектування 1 (Дизайн житлового середовища)			
1	Тема 1. Передпроектні дослідження. Аналіз історико- культурного змісту середовища, його атмосфери, емоційного знаку, ередовищної легенди тощо. Соціальний «паспорт» середовища, складання «портрету» споживача.	10	8
2	Тема 2. Передпроектні дослідження. Аналіз існуючої середовищної ситуації. Визначення факторів, що сприяють утворенню середовища. Складання аналітичних схем. Узагальнення результатів натурних досліджень.	10	8
3	Тема 3. Передпроектні дослідження. Проблематизація. Аналіз теоретичних джерел та досвіду практичного вирішення виявлених проблем. Відбір та апробування підходів, методів та проектного інструментарію.	10	8
4	Тема 4. Формування дизайн- ідеї. Художня метафора дизайн-ідеї. Ескізування, підбір засобів художньої- образної виразності рішення. Дизайн- концепція середовищної композиції.	10	8
5	Тема 5. Гармонізація архітектурного середовища макро, мезо, мінірівнів на стадії розробки генплану. Просторова композиція середовища. Об'ємно-просторова композиція житлового середовища.	10	8
6	Тема 6. Гармонізація архітектурного середовища на рівні формування силуету забудови. Утворення архітектурної домінанти.	10	8
7	Тема 7. Обладнання архітектурного середовища на рівні генплану. Узгодження концепції планів та генплану. Дизайн-ідея території та суспільних зон.	10	10

8	Тема 8. Проектування архітектурної домінанти або типового елемента фонові забудови на об'ємно-планувальному рівні. Типологія сучасного житла. Особливості проектування житла, новітні ідеї та напрямки. Образ сучасного житла. Узгодження стилю життя з об'ємно-планувальними рішеннями.	8	10
9	Тема 9. Дизайн житлового інтер'єру. Спеціалізація. Художній образ та функція в залежності від вимог споживача. Визначення провідного типу дизайну (технодизайн, етнодизайн, дизайн обладнання, арт-дизайн, оптичні ілюзії тощо).	6	10
10	Тема 10. Дизайн житлового інтер'єру. Комплексне обладнання. Урахування можливості змін та трансформацій образу та простору.	6	10
11	Тема 11. Ландшафтний дизайн. Спеціалізація. Художній образ прибудинкової території. Визначення провідних прийомів, засобів індивідуалізації образу середовища. Екодизайн, світловий дизайн, інформаційний дизайн тощо.	6	10
12	Тема 12. Ландшафтний дизайн. Комплексне обладнання. Розробка обладнання для провідної образотворюючої функції- ігрової, обслуговуючої, рекреаційної, транспортної тощо.	6	10
Всього		102	108

Критерії оцінювання та засоби діагностики:

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Архітектурно-дизайнерське проектування 1» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I (1 семестр)			
Курсовий проект №1	1	30	40
Практичні роботи	12	24	48
Контроль знань:			
- Поточний контроль - кафедральні обходи	2	6	12
- Підсумковий (семестровий) контроль – захист	1		
залік	1		
Разом		60	100

1. При виконанні Курсового проекту 1 «Дизайн жилого середовища», студент самостійно обирає фрагмент міського середовища та на підставі його всебічного аналізу визначає перспективного споживача, типологію житлової забудови: соціальне або елітне житло, для людей з обмеженими можливостями або для студентів, постійного або временного перебування. Згідно з цим вибором, йде індивідуальна постановка проектних завдань та відбір засобів їх реалізації.

Приблизна тематика курсових проектів (на основі проектів попередників):

- Дизайн житлового середовища для людей з особливими потребами
- Дизайн сучасного молодіжного житла або певної категорії споживачів.
- Дизайн житла для переселенців, для мігрантів, соціального житла.
- Дизайн житла тимчасового перебування: готелей, хостелів, тощо.
- Дизайн житлового середовища історико-культурного походження
- Дизайн житлового середовища в об'єктах промислової архітектури
- Дизайн житлового середовища з деякими визначеними характеристиками, тощо.

Студенту потрібно: визначити середовищні проблеми та завдання, виокремити композиційні аспекти, сгенерувати дизайн-ідею та здійснити відбір архітектурно-дизайнерських засобів щодо її втілення. Робота складається з чотирьох частин: аналітично-дослідницької, архітектурному дизайні на просторовому рівні, проектування архітектурної домінанти та дизайнерській і виконується у вигляді експозиції в конкурсній подачі (800x600x) з пояснювальною стрічкою знизу (80), або 2 ФАО.

Методичні рекомендації до виконання курсового проекту №1 [3].

Практичні роботи проводяться у вигляді клаузур за визначеною проблематикою, які виконуються в аудиторії. З кожного з проектів виконується по 12 практичних робіт з орієнтовною тематикою:

1. Формування історичної довідки щодо досліджуемого фрагменту архітектурного середовища.
2. Аналіз геопідоснови. Натурні обстеження. Створення опорного плану фрагменту міського середовища. Складання аналітичних схем:
3. Формування таблиці узагальненого теоретичного та практичного досвіду
4. Формування дизайн ідеї. Художня метафора дизайн-ідеї. Визначення та розробка форм-носіїв дизайн-образу середовища.
5. Структурно-функціональне формування архітектурного середовища.
6. Формування силуету забудови основних композиційних висей та комунікацій.
7. Проектування фрагментів генплану.
8. Виявлення бажаних та існуючих характеристик архітектурної домінанти.
9. Розробка спеціалізованих креслень інтер'єру:
10. Проектування обладнання інтер'єру, що відповідає розкриттю дизайн-ідеї.
11. Розробка пропозицій з ландшафтного дизайну.
12. Проектування обладнання, що відповідає розкриттю дизайн-ідеї.

За результатами ПР складається альбом клаузур та пошукових матеріалів ФА1.

Залік проводиться для студентів, які бажають збільшити вже набрану кількість балів.

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории. МАРХИ. Изд. – ООО «СПУ принт», 2003. – 297 с.
2. Дизайн архитектурной среды.: Учеб.для вузов/Минервин Г.Б., Ермолаев А.П., Шимко В.Т., Ефимов А.В., Н.И. Щепетков, А.А. Гаврилина, Н.К.Кудряшов - М.: Архитектура-С, 2007 -504с.; 3.Тюрікова О. М.

Методичні вказівки до виконання Курсового проекту№1 « Дизайн житлового середовища» з навчальної дисципліни « Архітектурно-дизайнерське проектування» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» , Будівництво» ,Одеса, ОДАБА, 2019. – 42с.

4. Тюрікова О. М. ,Методичні вказівки до виконання Курсового проекту№2 « Дизайн промислового середовища» з навчальної дисципліни « Архітектурно- дизайнерське проектування» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» , Будівництво» ,Одеса, ОДАБА, 2019. – 38с.
5. Тюрікова О. М.. Методичні вказівки до виконання Курсового проекту№1 « Дизайн житлового середовища» з навчальної дисципліни « Архітектурно-дизайнерське проектування» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» , Будівництво» ,Одеса, ОДАБА, 2019. – 42с.
6. Тюрікова О. М. ., Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни « Методологія -дизайнерського проектування архітектурного середовища» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» , Будівництво» ,Одеса, ОДАБА, 2019. – 38с.
7. Тюрікова О. М. , Методичні вказівки до виконання графічних робіт з навчальної дисципліни «Художнє проектування та колористика в дизайні архітектурного середовища» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» , Будівництво» ,Одеса, ОДАБА, 2020. – 38с.
8. Х. Адамчевска-Вейхерт. Х. Формирование жилых комплексов. - М.: Стройиздат,1988.
9. Ощепков Г.. Методический пример проекта организации строительства жилых МКР - М.: СИ,1988, русский.
10. Пономарева Е.. Интерьер и оборудование гражданских зданий. - Минск: Высшая школа,1976.
11. Иконников А.. Художественный язык архитектуры. - М.: Искусство,1985, русский. 12.. Капгун А.. Стил в архитектуре. М.: СИ, 1985, русский.
13. Шимко В., Уткин М.. Архитектурно - дизайнерское проектирование интерьера. Проблемы и тенденции. М.: Архитектура С, 2011, русский.
14. Рунге, В. Манусевич Ю. Эргономика в дизайне среды. М.: Архитектура-С., 2005, русский. 15.. Нойферт П., Нефф Л.. Проектирование и строительство: Дом, квартира, сад: Иллюстрированный справочник.- 3-е изд. Пер. с нем. М.: архитектура С, 2006.

Допоміжні джерела інформації

1. Алексеев Ю.В., Казачинский В.П., Бондарь В.В. История архитектуры,

- градостроительства и дизайна. Курс лекций.- М.:Изд-во АСВ, 2004. - 448 с.
2. Архитектурно - художественные компоненты озеленения городов / Горбачев В.Н. - М.: Высш. Шк, 1983.-207 с.
 3. Агранович-Пономарева Е.С, Алдова Н.И. Интерьер и предметный дизайн жилых зданий - Ростов н/Д: Феникс,2005. - 352 с.
 4. Бабков В.Ф.Ландшафтное проектирование автомобильных дорог. - М.: Транспорт, 1980. - 188с.
 5. Бархин Б.Г. Методика архитектурного проектирования: Учеб.-метод. пособие для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп.- М.: Стройиздат, 1982.– 224 с.
 6. Бэнэм Р. Взгляд на современную архитектуру. Эпоха мастеров.- М.:Стройиздат, 1980.-172
 7. Благоустройство и озеленение жилых районов: Рекомендации по проектированию и созданию зеленых насаждений. М.: МГУЛ, 1999.- 127 с.
 8. Благоустройство нарушенных территорий. / Ю.А.Бондарь - К.: Будивельник, 1984. - 72 с.
 9. Восстановление исторических объектов ландшафтной архитектуры / Н. А. Ильинская. - СПб.:Сфойнздат, 1993 - 159 с.
 10. Городской ландшафт: Учеб.пособие. / Белкин А.Н. - М.: Высш. шк., 1987.
 11. Горохов В.А. Зеленая природа города -.Учебное пособие для вузов -М.: Стройиздат, 2003. - 528с.
 12. Гутнов А.Э. Мир архитектуры: Язык архитектуры.-М.,1985.-351 с.
 13. Гутнов А.Э. Глазычев В.Л. Мир архитектуры - М.:Стройиздат, 1990
 - Декоративное садоводство и садово-парковое строительство: Справ.пособие /Т.Г. Гузеико и др. К.:Будивельник, 1985.- 182 с.
 14. Денисов М.Ф. Ландшафтное проектирование малых архитектурных форм: Учебное пособие. МАРХИ-М., 1986-91 с.
 15. Ефимов А.В., Минервин Г.Б. и др. Дизайн архитектурной среды. М., 2004.
 16. Иконников А.В. Функция, форма, образ в архитектуре.-Москва, Стройиздат, 1986.
 17. Кристофер Дей. Места, где обитает душа.- М.:Ладья,2000.-270 с.
 18. Коваленко П.П., Орлова Л.Н. Городская климатология. Учебное пособие. - М.: Стройиздат, 1993. — 144с.
 19. Лазарев А.Г., Лазарев А.А., Кудинова Е.О.Справочник архитектора. - Ростов н/Д: Феникс, 2005. -325 с.
 20. Лазарев А.Г., Лазарева Е.В. Ландшафтная архитектура. - Ростов н/Д: Феникс, 2005. -282 с.
 21. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков / Ю.Бондарь, Н.П. Абесинова, Е.Н Никитина и др.- К.: Будивельник, 1982. -60 с.
 22. Ландшафтное искусство. Паркостроение, городское озеленение, биодизайн; эстетика сельской местности, усадеб, дорог; национальные парки, заповедники, резерваты Лепкович И.П.. – Москва - Санкт-Петербург «ДИЛЯ»,2004. - 400 с.